

KEFALET SİGORTASI:

Teminatın muadili

Sigortacılar müşterilerine teminat mektubunun muadili olarak kefalet sigortası öneriyorlar. Bu ürünle 50 milyon euro'ya kadar olan riskler teminat altına alınıyor. Ürünün maliyeti ise sigortalanan riskin yüzde 2'si ile 4'ü arasında...

BANKA teminat mektubu bulmakta zorluk çeken veya bankalar-daki kredi limitini teminat mektubu ile kullanmak istemeyen firmalar için son yıllarda yeni bir alternatif çıktı; Kefalet Sigortası. Özellikle belli ölçeğin üstündeki firmalar için uygun olan kefalet sigortası, yalnız sigortayı yaptıranlar için değil kefaletten faydalanacak olan lehtara da çok sayıda avantaj sunuyor. Ancak ülkemizde halihazırda çoğu firma bu ürünü ya tanımıyor ya da bugüne kadar hiç kullanmamış.

Çoğunuzun “Kefalet sigortası da ne?” diye sorduğunuzu duyar gibiyiz. Kefalet sigortası tıpkı teminat mektubu gibi firmaların müşterileriyle yaptığı ticaretteki riskleri teminat altına alan bir ürün. Bu sayede borçlunun sözleşmeden veya kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirememesinin riski güvence altına alınıyor. Örneğin, yüklenicinin işi zamanında tamamlayamaması veya acil olarak ihtiyaç duyulan ekipmanı gününde teslim edememesi sonucu oluşan kayıplar, ödeme problemleri veya finansal zararlar hep bu sigorta ürünü ile garanti altına alınıyor. Başka bir ifadeyle tıpkı banka teminat mektuplarında olduğu gibi ihalelere girerken veya ticari bir ilişkide şart koşulan önemli bir teminat ürünü.

AVANTAJI BOL

Bu ürünün firmalar açısından en önemli avantajı ise firmaların bankalardaki kredi limitini düşürmemesi. Bilindiği üzere, bankadan teminat mektubu aldığınızda bu mektubu sunduğu teminat tutarı sizin bankanız nezdindeki toplam kredi limitinizden düşü-

rülüyor. Bu da ticari faaliyetleri için banka kredisi kullanmak isteyen veya yeni bir ihaleye girmek için yeni bir teminat mektubuna ihtiyaç duyan firmalar için bir süre sonra sorun haline alıyor. İşte, kefalet sigortası bu noktada firmaların imdadına yetişiyor. Bu ürünü seçen firmaların hem bankalardaki kredi limitleri düşmüyor, hem de teminat mektubunun sağladığı tüm güvencelere sahip oluyorlar.

LİMİT 50 MİLYON EURO

Sigorta şirketleri, firmaların büyüklüğü ve finansal yeterliliğini göz önüne alarak azami 50 milyon euro'ya kadar kefalet sigortası

teminatı sağlıyor. Poliçelerin fiyatı ise yine firmanın finansal durumuna göre değişmekle birlikte sigortalanan riskin yüzde 2'si ile 4'ü arasında değişiyor.

Bugün Türkiye'de az sayıda sigorta şirketi ve sigorta ve reasürans brokerliği firması tarafından müşterilerine sunulan kefalet sigortasının kamu ihalelerinde de geçerli olması durumunda daha da yaygınlaşması bekleniyor. Bugün sadece KİK (Kamu İhale Kanunu) kapsamındaki projeler için kefalet sigortası düzenlenebiliyor. Oysa ki birçok firma bunun dışında kalan gümrükler, vergi daireleri, diğer bakanlıklar ve bunlara bağlı kamu kuruluşları ile sadece teminat mektubu vererek çalışabiliyor. Bu alanların da kefalet sigortasına açılması durumunda ürünün daha da yaygınlaşacağı öne sürülüyor.

EULER HERMES **"KİK İÇİN DE KULLANILYOR"**

Euler Hermes Türkiye CEO'su Özlem Özüner, firmalar için bankaların sunduğu teminat mektubu limitlerine ek olarak kefalet sigortası ile ilave yeni kapasite yarattıklarına vurgu yapıyor. Teknik olarak bankalar tarafından sağlanan yurtiçi ve dışı lehtarlar düzenlenmiş teminat mektuplarını düzenleyebilecek durumda olduklarını söyleyen Özüner, firma olarak müşterilerine sağladıkları

Özlem Özüner

Avantajları saymakla bitmiyor

- Kefalet sigortası şirketlerin banka kredi limitlerini kullanmadığı için şirketler nakit kredi ihtiyaçlarını rahatça karşılayabiliyor.
- Banka teminat mektuplarının aksine bu üründe limit uygulaması yok.
- Kefalet sigortası şartlı bir ürün. Üzerinde yazılı şartların yerine getirilmemesi halinde sigorta şirketi tazminat ödemekle yükümlü.
- Yurtdışı projelerde lehtar genelde kendi ülkesinde bilinen bir banka üzerinden teminat mektubu ister. Kefalet sigortası ise müşterilerine bu nedenle hem zaman, hem kaynak maliyetinden tasarruf sağlar.
- Kefalet sigortası lehtar adına sözleşmenin veya taahhüdün eksiksiz ve zamanında yerine getirilmesini kontrol edip takip eder.
- Kefalet sigortasında içindeki koşullar açıkça belirtildiği için haksız tazmin taleplerinin önüne geçiliyor.

imkanları şöyle sıralıyor:

"Yurtdışı projeler ya da yurtdışındaki lehtarlar teminat mektubu verilmesini gerektiren işlemlerde güçlü bir garantör olarak kabul ediliyor. Buna göre müşterilerimizin bağımsız bir garantör olarak üçüncü taraflara karşı yükümlülükleri için onlara garanti veriyoruz. Kamu ihaleleri teminat mektubunun en çok kullanıldığı alan olmakla birlikte gümrükler, vergi daireleri, diğer bakanlıklar ve bunlara bağlı kamu kuruluşlarına hitaben de şirketler teminat mektubu verebiliyorlar. Ancak kamu kuruluşlarının çalışma prensipleri kendi kanunları ile düzenlendiğinden kefalet sigortası (teminat mektubu) düzenlenebilmesi için kanunlarda gerekli düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Bu yönde bir değişiklik sadece 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yapıldığı için şu anda sigorta şirketleri sadece KİK kapsamındaki projeler için kefalet sigortası (teminat mektubu) düzenleyebiliyor. Yaygınlaşması halinde kefalet sigortasının büyük ölçekli projeler, enerji, inşaat, imalat sanayii gibi sektörlerde yer alan müşterilerimizin işlerine büyük katkı

sağlayacağını düşünüyoruz.”

Kefalet sigortasının firmalara çok sayıda avantaj sağladığına da vurgu yapan Özuner, konuşmasını şöyle sürdürüyor: “Şirketler sözleşmelerdeki şartları yerine getireceğinden emin olmak için yazılı garanti veya teminat talep edebilir. Yüklenicinin işi zamanında tamamlamaması veya acil olarak ihtiyaç duyulan ekipmanı gününde teslim edememesi gibi durumlarda ortaya ciddi sorunlar çıkabilir. Bu, zaman kayplarının yanı sıra ödeme problemleri ve finansal zararlara da neden olabilir. Kefalet sigortası, bu gibi riskleri ortadan kaldırırken, kalıcı iş ilişkileri kurabilmeleri için gerekli olan güven ortamını da sunuyor. Buna bağlı olarak sigorta şirketlerinin sağladığı kefalet sigortası ile firmaların mevcut banka limitlerine ek bir kapasite sağladığı için yeni bir gayri nakit finansman kanalı da ortaya çıkıyor. Bu da firmalara hazır banka limitlerini nakit ihtiyaçları için daha fazla kullanabilmesinin yolunu açıyor. Ayrıca yurtdışı projelerde lehtarın/işverenin genelde kendi ülkesinden bilinmiş bir banka üzerinden mektubun düzenlenmesini ister. Bu durumda işi yapana/ yükleniciye ilave zaman ve kaynak maliyeti doğurabilir. S&P tarafından teyit edilen ‘AA’ notumuz sayesinde direkt işlem yapabiliyor ve bu durumda da müşterilere zaman ve kaynak maliyetinden tasarruf sağlatabiliyoruz.”

IBS SİGORTA

"FİYATLAR YÜZDE 2-4 ARASINDA"

IBS Sigorta ve Reasürans Brokerliği Genel Müdürü Murat Çiftçi, kefalet sigortasının bankacılık sisteminin sağladığı teminat mektubunun muadili bir sigorta ürünü olduğunu söylüyor. Kefalet sigortası ile firmaların, borçlunun sözleşmeden veya kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmeme riskini güvence altına aldığını hatırlatan Çiftçi, “Ödeme, ilgili sözleşme tutarınca gerçekleşiyor. Kefalet sigortası kullanımı özellikle inşaat, imalat, yapım-onarım, enerji ve altyapı projelerinde yoğun ancak ürün ticari işlemin yapıl-

Murat Çiftçi

dığı her alanda kullanılabilir” diyor. Kefalet sigortasının firmalar için birçok avantaj sağladığına da dikkat çeken Çiftçi, bu avantajları şöyle sıralıyor:

“Firmalar global operasyonel network ve geniş muhabir banka ağı sayesinde, karşılık olarak finansal bir garantiye ihtiyaç duymaksızın teminat mektubunu direkt sunup maliyet avantajı sağlıyor. Kefalet sigortası teminat mektubunun içinde işleme/sözleşmeye özel tazmin şart ve koşulları açıkça belirtildiği için haksız tazmin taleplerinin önüne geçiyor. Sigorta ile sağlanan gayri-nakdi kredi ihtiyacı müşterinin banka limitlerini rahatlatıp, nakdi finansman imkanlarını güçlendiriyor.”

Ancak Çiftçi, bu ürünün ticaret hacmi belli bir büyüklüğün üzer-

rinde, finansal durumu bu garantiyi sağlayabilecek şirketler için uygun olduğu görüşünde. Bu ürünün aynı zamanda bir finansman aracı olarak da kullanılabilmesi vurgusu yapan Çiftçi sözlerini şöyle sürdürüyor:

“Türkiye’de henüz çok yaygın ve bilinen bir sigorta ürünü olmadığı için geleneksel sigorta ürünleri gibi kullanımı yüksek değil. IBS olarak, sektörde önemli büyüklüğe sahip bazı müşterilerimiz için kefalet sigortası poliçelerini düzenledik. Bu ürün firmanın finansal yeterliliğine göre azami 50 milyon euro’ya kadar teminat sağlayabiliyor. Fiyatlar firmanın finansal durumuna göre yüzde 4 ile yüzde 2 aralığında değişiyor.”

ANADOLU SİGORTA

"AĞIRLIK KAMU İHALELERİNDE"

Anadolu Sigorta Genel Müdür Yardımcısı Levent Sönmez, kefalet sigortasının borçlu yani sigortalının, sözleşmeden ve/veya kanundan doğan yükümlülüğünü yerine getirememesi riskine karşı alacaklıya/işverene ilgili sözleşmede belirlenen tutarın ödenmesine teminat sağladığını söylüyor. Kefalet sigortasının teminat mektuplarına alternatif gibi görünmekle birlikte, bundan daha öte bazı fonksiyonlar üstlendiğini söyleyen Sönmez, “Bu nedenle kefalet sigortaları dünyanın finansal açıdan gelişmiş tüm pazarlarında çok önemli bir finansal enstrüman niteliğinde. Bu sigorta ürünü ile öncelikle müşterilerimiz için kredi limiti ve nakit tasarrufu yapmayı, kefaletten faydalanacak olan lehtar içinse, kefil olunanın sözleşmedeki şartları zamanında ve eksiksiz yerine getirebilmesi açısından yetkinliğini teyit ederek, bunun sürekli izlenmesi hizmetini sağlıyoruz. Kefalet sigortaları, özellikle bu son vurguladığım kısımdaki fonksiyonu ile teminat mektubundan ayrışıyor ve avantaj sağlıyor” diyor.

Ülkemizde kamu ihalelerinde kefalet sigortasının, banka temi-

Levent Sönmez

nat mektubu yerine sunulmasının mümkün olmaya başladığını hatırlatan Sönmez, bundan dolayı ürüne olan talebin arttığını belirtip şöyle konuşuyor:

“Bu sayede, farklı ölçeklerde ve değişik sektörlerden çok sayıda ticari işletme ile işbirliğimiz oldu. Şirketimizce düzenlenen poliçelerin büyük kısmını da kamu ihalelerine yönelik poliçeler oluşturuyor. Kefalet sigortası ile ticari işletmelerin bankalardaki kredi limitlerinin muhafazası açısından kolaylık sağlanması ve finansal araç alternatiflerin artırılması yoluyla piyasalarda derinlik sağlanması amaçlanıyor. Ticari işletmelerin ihtiyaçlarından yola çıkılarak oluşturulan ürün gıda, sağlık, enerji, bilişim ve daha birçok sektörde kullanılabilir.”

Özellikle inşaat gibi bazı sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin, kendi müşterilerine kesin teminatlar ve diğer üçüncü taraf garantileri sunmaya ihtiyaç duyduklarını hatırlatan Sönmez, “Teminatlar ve garanti sunabilme kabiliyeti, ihaleler için teklif sunarken kritik bir ayırt edici faktör olabildiği için bir teminatın sunulmaması, ihale sürecinden elenmeye neden olabilir. Şartlı teminat mektubu işlevine sahip bir sigorta ürünü olan kefalet sigortası, sigortalının bankalar nezdindeki kredi limitlerinin tüketilmemesi bakımından sigortalılar için ek bir avantaj sağlıyor. Bunun yanında sözleşmenin veya taahhüdün eksiksiz ve zamanında yerine getirilmesini lehtar adına kontrol ve takip eden bir mekanizma işlevi görmektedir” diyor.

DOĞAN SİGORTA “LİMİT UYGULANMIYOR”

Doğan Sigorta ve Reasürans Brokerliği CEO’su Selcen Gür, ekonomik olarak daha zor olan dönemlerde ‘finansal sigortalar olarak adlandırılan ticari alacak sigortaları ve kefalet sigortalarının ön plana çıktığını söylüyor. Kefalet sigortasının Türkiye’de çok yeni olduğunu buna karşın dünyada çok uzun yıllardır kullanıldığını ifade eden Gür, “Kefalet sigortası, yurtdışında bond denilen banka teminat mektubu ürününün bir muadilidir. Ticari risklerde verilen taahhütlerin yerine getirilmemesi sonucu eğer bir maddi tazminat doğar ise kefalet sigortası bunu öder” diyor. “Kefalet sigortasının banka teminat mektubundan farkı ‘şartlı’ olmasıdır” diyor Gür, sözlerini şöyle sürdürüyor:

“Banka teminat mektupları ‘şartsız’ olur, yani herhangi bir gerekçeye dayanmaksızın, eğer alıcı sizseniz -karşı taraftaki borçlu edimini yerine getirmiş olsun veya olmasın- siz istediğiniz anda banka teminat mektubunu bozdurabilirsiniz. Çünkü şartsızdır. Ancak kefalet sigortaları şartlı ürünlerdir. Üzerinde yazılı olan edimlerin yerine getirilmemesi halinde sigorta şirketi tazminat ödemekle yükümlüdür.

Bankacılık sektöründe ayrıca genel anlamda finansal bir limit söz konusudur. Firmaların sahip olduğu mal varlığı, geçmişte yaptıkları kazanımlara göre bankacılar risk yönetimi yapar ve buna göre firmalara bir limit tahsis ederler. Buna genel kredi limi-

ti denir. Banka teminat mektubunu kullandığınızda, gayri nakdi kredi olduğu için her halükarda bu limitten kullanırsınız. Firma, işletmesiyle ilgili yapacağı yatırımlarda kullanacağı krediyi yine bu limitten kullanacağı için firma bu limitlerle sınırlanmış olur.

Kefalet sigortasında ise limit uygulaması yoktur. Dolayısıyla kefalet sigortası olan bir firma, banka teminat mektuplarındaki limitlerini başka alanlarda kullanabilirler. En önemli avantajı da budur.”

Kefalet sigortanda ihaleye katılım teminatı, performans teminatı, imalat/bakım/onarım teminatı, gümrük ve mahkeme teminatı türleri bulunduğunu da söyleyen Gür, özellikle inşaat,

mühendislik ya da makine üretimi gibi iş performansının iş teslimi sonrası değerlendirildiği sektörler için ürünün önemli olduğuna vurgu yapıyor.

SİGORTA CİNİ “REEL SEKTÖRÜN ELİNİ RAHATLATIYOR”

Sigorta Cini Genel Müdürü Erdem Aydınli, bankaların verdiği teminat mektuplarıyla kefalet sigortasının aynı özelliklere sahip olduğunu hatırlatıyor. Bu sebeple kefalet senedinin tüm kamu ihaleleri ve özel sektörde kullanıldığına dikkat çeken Aydınli, kefalet senedinin yaygın olarak inşaat, enerji, alt yapı, mühendislik, imalat, gıda, lojistik gibi sektörlerde hizmet veren şirketler tarafından tercih edildiğini söylüyor. Aydınli, kefalet sigortasının dünyada, 30 milyar doların üzerinde bir pazar hacmine ulaştığını ve bu pazarın yüzde 60’ının sigortacıların, yüzde 40’ının ise bankaların elinde bulunduğunu bilgisi veriyor.

Türkiye’de ise halihazırda inşaat ve altyapı yatırımlarının yoğunluğu nedeniyle teminat mektubu kullanımının çok daha yaygın olduğuna dikkat çeken Aydınli, “Bizim de

Türkiye’de bunu tabana yaymamız, buradaki üretimi artırarak reel sektördeki yükü azaltmamız gerekiyor. Özellikle kamu ihale süreçlerinde özel sektörün teminat ihtiyaçlarını karşılayabilmek, bankalar tarafından düzenlenen teminat mektuplarına alternatif yaratmak, bu şekilde kredi limitlerinin başka alanlarda kullanılmasını sağlamak üzere reel sektörün elini rahatlatmak için kullanılan bir ürün” diyor. Aydınli’nin verdiği bilgiye göre, bugün Türkiye’de kefalet sigortasıyla ilgili teminat mektupları en çok imalat, inşaat, enerji ve hizmet sektörlerindeki firmalar tarafından kullanılıyor.

Selcen Gür

Erdem Aydınli

